

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Торбенко І. О.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціально-гуманітарних наук
Міжнародний європейський університет
м. Київ, Україна*

Виклики, з якими стикаються заклади вищої освіти (далі – ЗВО), а саме пандемія COVID-19, повномасштабне вторгнення військ РФ на територію України, стрімка цифровізація, інтернаціоналізація тощо, вимагають швидкого реагування під час організації освітнього процесу, що має бути спрямоване саме на збереження якості освіти. Однією із складових забезпечення якості освіти у ЗВО є академічна доброчесність, тому університети на сьогодні значну увагу приділяють саме питанням етики та етичних принципів.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [2].

Система забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату включає в себе: 1) заходи, спрямовані на ознайомлення учасників освітнього процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності; 2) підписання декларацій про академічну доброчесність як невід’ємної частини дотримання Кодексу корпоративної культури Університету; 3) виявлення порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу; 4) порядок прийняття відповідних рішень за порушення вимог академічної доброчесності [1].

Під час реалізації першої складової, а саме здійснення заходів, на нашу думку, важливим є формування мотивації щодо неухильного дотримання академічної доброчесності, зокрема у здобувачів освіти, що сприятиме формуванню системи цінностей у них під час навчання та забезпеченню ефективної навчальної і дослідницької діяльності ЗВО.

Мотивація особистості формується залежно від соціальних умов та виховного впливу, що надають їй суспільно значущого змісту, тобто вона має своє джерело та рушійні сили розвитку. Мотивація – це всі мотиви,

потреби, стимули, чинники, які спонукають поведінку особистості. Однак мотивація – це не лише мотиви, а й ситуативні фактори (вплив різних людей, специфіка діяльності й ситуації тощо), які є досить динамічними і можуть легко змінюватися, тому можна говорити про можливість впливу на них і на активність в цілому [3, с. 167–168].

Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вбачається ефективнішим за умов наявності інструкції із вимогами щодо виконання певного завдання, роз'яснення щодо змісту роботи, пошуку літературних джерел, дотримання вимог щодо оформлення тексту, списку літератури тощо, розуміння для чого їм пропонується та яку користь вони матимуть після його виконання, відчуття постійної підтримки викладача, який мотиваційно формує академічну доброчесність шляхом стимуляції пізнавального інтересу та розумової активності. Це обумовлює зосередженість здобувача на своїх знаннях, сприяє зацікавленості пошуку нових джерел та використанню своїх здобутків, викликає бажання підвищувати власний рейтинг. Недостатнє навчання необхідних технік виконання, або нерозуміння виконання завдання в цілому, відсутність супроводу, або зворотного зв'язку, може призвести до плагіату.

Розвиток мотивації – процес нелінійний, що йде не тільки за висхідною лінією й у бажаному напрямі. У реальному житті можуть спостерігатися як позитивні, так і негативні тенденції. Виокремлюють також негативну мотивацію, під якою розуміють спонування, викликані усвідомленням можливих неприємностей та негативних наслідків, прогнозування покарань, що можуть статися у випадку невиконання роботи або порушення соціальних норм і страхом перед ними. Дії, вчинені під впливом такої мотивації, є захисними, а сама діяльність – примусовою [3, с. 168].

За порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності, про що вони інформуються під час ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності під час зарахування на навчання. Разом з тим, під час організації освітнього процесу вважаємо доцільним акцентувати саме на роз'ясненні важливості дотримання академічної доброчесності, ніж на застосуванні жорстких санкцій за її порушення.

Необхідно зазначити, що система забезпечення академічної доброчесності – це цілісний та поетапний процес, що вимагає створення необхідних умов взаємодії та співпраці між викладачами та здобувачами. Така взаємодія вбачається при розробці та апробуванні різних тренінгів, семінарів, методичних рекомендацій та курсів щодо академічної доброчесності здобувачів ЗВО, а також моніторингових

досліджень, під час яких і визначаються чинники, що викликають активність здобувачів та визначають їх спрямованість.

Таким чином, мотивація обумовлює поведінку та діяльність (бездіяльність), а знання її особливостей та формування у здобувачів під час навчання у ЗВО сприятиме дотриманню академічної доброчесності та удосконаленню освітнього процесу.

Список посилань

1. Кодекс академічної доброчесності Міжнародного європейського університету. URL: <https://ieeu.edu.ua/pdf/kodeks.pdf>

2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 02.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Торбенко І.О. Мотиваційні особливості професійної позиції студентів юридичних спеціальностей / І.О. Торбенко // Вісник Запорізького національного університету : Педагогічні науки. № 3 (16). Запоріжжя, 2011. С. 165–169.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-197>

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Устиченко В. Д.

кандидат біологічних наук, науковий співробітник

Інститут проблем кріобіології і кріомедицини

Національної академії наук України

м. Харків, Україна

Останнім часом штучний інтелект став невід'ємною складовою сучасної науки, в тому числі в галузі біологічних та медичних досліджень. За допомогою штучного інтелекту з'явилась можливість прогнозувати функцію тих чи інших білкових молекул, встановлювати механізми патологічних процесів та створення лікарських препаратів для їх корекції [1, 2]. Штучний інтелект успішно застосовується для діагностування певних захворювань, а саме нейронна мережа Deep Gestalt дозволяє з високою точністю виявляти рідкісні спадкові хвороби за фенотиповими ознаками по фото [3]. Штучний інтелект використовують на різних етапах екстракорпорального запліднення: